251 Градската библиотека Ва

Година I. Бабадагъ, Понедѣлникъ 28 януарий, 1918 г. Брой ~~88~~ 88

АБОНАМЕНТЪ:
За България, за 6 м.— 7 л.
За странство „ „ „ —14 л.
Единъ брой 10 ст.

ВѢСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ОБЯВЛЕНИЯ:
На IV стр. 15 ст. на кв. см
Адресъ:
Дирекция на в. „Добруджа“ градъ Бабадагъ.
Ръкоп. не се връщатъ назадъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ
Излиза понедѣлникъ, срѣда и петъкъ

Думи и дѣла. — Изявленията на Маргиломана. — Графъ Хертлингъ и фонъ Кюлманъ за мирнитѣ прѣговори. — Успокоението въ Австрия. — Короненъ съвѣтъ въ Лондонъ. — Добруджанската вечеря въ София. — Чуждия печатъ за Добруджа. — Изъ равна Добруджа. — Хроника.

П. Тодоровъ.

ДУМИ И ДѢЛА

Събитията въ Русия сж една житейска школа на реалностьта за социалната демокрация, чиито крайни прѣдставители почнаха първото си щудиране въ държавничествуване чрѣзъ Брестъ-Литовскъ. Мирната конференция, която току що прѣустанови своята работа, се бѣ обърнала изначало на свободна катедра за идеалистична словоохотливость. Мнозина, непосвѣтени въ вжтрѣшния животъ на Русия, бѣха обладани отъ песимизмъ, а други останаха само оптимисти. Ний, обаче, продължаваме да стоимъ твърдо на вѣрата, че войната съ Русия е окончателно свършена. Мирътъ съ Русия е вече фактъ, било че той ще бжде коронованъ съ писменъ договоръ или не. При толкова многото изненади, защо ще бжде чудно, че фактическото възстановяване на нормалнитѣ отношения съ новата република може да настжпи и безъ оная формалность, която въ миналото се смѣташе за една неминуема необходимость? При вжтрѣшната разкапалость въ Русия, която всѣки день се засилва, цѣло безумие е да се мисли за възобновяване на военнитѣ дѣйствия. За руския народъ, който масово се самодемобилизира, като прахосва всичкото повѣрено му държавно военно имущество, войната е окончателно погребана. Ако болшевикитѣ разполагатъ днесъ още съ морално влияние врѣдъ масата, то е само за това, защото проявяватъ желание да се справятъ съ нейнитѣ желания. Дали тѣ ще успѣятъ, това е въпросъ само на формата; сжщината си остава—тѣ или друга партийна групировка, която би поела властьта слѣдъ тѣхъ, трѣбва да признаятъ свършения фактъ. Не веднъжъ ний изтъквахме, че всѣка партия, която дойде на власть, ще трѣбва да прѣгърне неминуемо идеята за немедленото сключване на мирътъ; иначе тя ще бжде помѣтена. Това е то, което кара напослѣдъкъ болшевикитѣ въ Брестъ-Литовскъ да прѣглъщатъ горчивитѣ думи на генералъ Хофманъ, на графъ Черпинъ и на фонъ Кюлманъ. Тѣ се явиха на мирната конференция съ своето красиво евангелие и безпрѣдѣлната си фантазия, за да свършатъ съ една наложителна примиримость. Мнозина изначало се питаха съ видимо вълнение, какъ е възможно да се прѣговаря съ хората на нескончаемата словоохотливость и безпрѣдѣлна фантастичность, обаче дѣйствителностьта ги научи още веднъжъ, че условията и живота сж една сила, която диктува надъ фразитѣ.

Въ Брестъ-Литовскъ на рускитѣ делегати бѣше подмѣтната една горчива истина, която най-малко ги е изпотила; това бѣше по врѣме на нескончаемитѣ спорове за самоопрѣдѣлението на окупиранитѣ области. И до като съвѣта на комисаритѣ заемаше една враждебна позиция спрѣмо свободолюбивитѣ движения на своитѣ противници, на конференцията той се явяваше портъ-парола на идеалистичнитѣ форми. Руската делегация не иска да отстжпи ни крачка назадъ отъ своето становище по реферандума безъ да държи сѣтка, че той е една невъзможность за свободното самоопрѣдѣление на народитѣ. Не всѣкога изборитѣ сж свободно проявление волята на маситѣ. Самитѣ болшевики въ това отношение се самоопровергаха съ разтурянето на онова учредително събрание, изборитѣ за които станаха въ врѣме на тѣхното властуване, подъ прѣдлогъ, че депутатитѣ не сж дѣйствителни изразители на исканията на болшинствата. Най-истинско е онова самоопрѣдѣление на народитѣ, което „почива върху миналото и историята; тамъ е гаранцията за свободното проявление волята на населението. Слѣдъ историята иде и географическото положение на областитѣ. Народитѣ въ миналото, вслѣдствие на постояннитѣ враждувания, сж избирали за своитѣ селища винаги естествени и стратегически граници.

Отклонихме се отчасти отъ нашата тема по необходимость. Искахме да дадемъ едно пояснение на въпросътъ, който живо интересува насъ. Ние считаме, както подържатъ и графъ Черпинъ и фонъ Кюлманъ, че и безъ формалноститѣ на референдума, има достатъчно исторически и реални данни за желанията на населенията въ окупиранитѣ отъ съюзницитѣ области. Трѣбва да признаемъ, че по отношение на въпросътъ за Добруджа, Македония и Моравско ние стоимъ надъ всички други, стжпили здраво на твърда почва.

Сега да се повърнемъ въ Русия. Работитѣ тамъ вървятъ по една много наклонна плоскость; републиката се търкаля по една голѣма неизвѣстность. Мнозина идеалози се самообладаваха върху вжтрѣшния животъ на руската революция и не даваха ни дума да се помѣне за великитѣ дни слѣдъ 1789 година. А дѣйствителностьта иде бързо да ги опровѣргне. Руската революция проживѣва живота на своята посестрима въ Франция. Тероротъ на болшевикитѣ взема върхъ, защото тѣ искатъ да се наложатъ на мнозинствата, а това може да стане само съ силата; идеитѣ не сж достатъчни. Слѣдъ враждуването съ украйнската рада, днесъ се подематъ кървави борби съ идеалозитѣ на аграрния социализъмъ въ Русия, които иматъ задъ себе си мнозинството на народа. Неприятното за болшевикитѣ учредително събрание биде разтурено съ единъ солдашки жестъ. Съ това борбата се принесе на улицата и то съ лозунгътъ: война противъ тероротъ на крайнитѣ. Съвѣтътъ на комисаритѣ почва вече да чувствува хлъзгавостьта на почвата подъ краката си и се мжчи съ насилие да се закрѣпи. Дали ще успѣе, близкитѣ дни ще покажатъ, обаче ний се силно самнѣваме. Довчера въоръженитѣ безформено-политически народни маси се вече завръщатъ по своитѣ огнища, за да се прѣдадатъ на миренъ трудъ. Утрѣ ще настжпи отврѣзвлението, което не ще ползува партията на болшевикитѣ. Оня народъ, който чрѣзъ мирътъ иска да възстанови нормалния си животъ, ще се изправи прѣдъ единъ страшенъ фактъ на пълно разнебитване и дезорганизация на обществения строй. А правилното развитие най-малко търпи такива не нормални положения. Нѣма нужда да доказваме, че имотната класа въ Русия, хората на частната собственость, потайно се организиратъ, за да дадатъ отпоръ на крайнитѣ течения. Ако днесъ борбата се води само между партиитѣ, утрѣ тя ще се поеме въ най-ожесточена форма и отъ класитѣ. Голѣмо въпросително, е дали болшевикитѣ пакъ ще успѣятъ да се справятъ съ своитѣ врагове, които ежеминутно никнатъ, като гжбитѣ. За насъ не сжществува никакво съмнѣние, че, както до сега, тѣ ще подържатъ на тавана своитѣ идеи за свобода и народовластие и ще опитатъ силата на бомбитѣ и картечницитѣ. Една необходимость въ живота на новата република води къмъ кървави стълкновения, отъ които не се знае, кой ще излѣзе читавъ. Ние желаемъ, тѣ да свършатъ по-скоро и не тъй жестоко.

Колко живота е жалитъ? Защо той винаги не съгласува думитѣ съ дѣлата?

Положението на бойнитѣ фронтове.

Бюлетинъ отъ Щаба на Дѣйствующата армия за 25.I 1918 г.

Македонски фронтъ. Западно отъ Прѣспанското езеро въ завоя на Черна и отъ двѣтѣ страни на Вардара артилерийската стрѣбла бѣше по оживена. При Алчакъ-Махле разпръснахме единъ усиленъ французки патрулъ. Едно усилено английско пѣхотно отдѣление, което се опита да приближи нашитѣ постове източно отъ Вардара, бѣше прогонено съ бомби.

Добруджански фронтъ. Примирие.

Западенъ воененъ театръ. Между Пьолъ Капелъ и Лисъ, при Ланъ, и отъ двѣтѣ страни на Скарпъ, войната дѣйность послѣ обѣдъ се оживи. По различнитѣ мѣста на останалия фронъ разузнавателни схватки. Отъ другитѣ военни театри нищо ново.

По море.

Съ публикувания за мѣсецъ декемврий 1917 год. успѣхъ на подводницитѣ отъ 72000 бруто тона, общия бруто тонажъ на потопенитѣ прѣзъ първитѣ 11 мѣсеци отъ неограничената подводна война възлиза на около 9,000,000,000 тона, а цѣлата загуба на търговски кораби отъ началото на войната възлиза на повече отъ 13,900,000 тона.

Науенъ. Официално съобщение. Германскитѣ подводници въ послѣдньо врѣме дѣйствуваха съ особенъ успѣхъ срѣщу транспортното движение на Италия и ориента. 7 кораби и 2 гемии съ около 27000 тона бидоха потопени. Главна часть отъ тѣхъ биде потопена отъ подводницата на капитанъ-лейтенантъ Францъ Векеръ. Всички кораби, освѣнъ единъ, бѣха въоружени и пътуваха подъ силни охрана.

ИНТЕРВЮ СЪ МАРГИЛОМАНЪ

Букурещъ, 12 януари 1918, г.

Най-почитания ромънецъ днесъ въ окупирано Влашко е безпорно бившия м-ръ прѣдседатель, шефъ на консервативната партия, г. Ал. Маргиломанъ. Останалъ въ Букурещъ слѣдъ окупацията му отъ съюзнитѣ войски, той е днесъ фактическия прѣдставитель на ромънския народъ. Живѣе въ особено красивъ чиковски палатъ.

Въведоха ме въ разкошно мебелиранъ салонъ. Тамъ заварихъ нѣколко души да чакатъ — въ приемнитѣ часове десетки души посѣщаватъ г. Маргиломанъ съ най разнообразни молби за услуги. Дадохъ картичката си на секретаря да я поднесе на бившия президентъ. Бѣхъ веднага приетъ.

Приемътъ на г. Маргиломанъ просто ме изненада и очуди — толкова бѣше той любезенъ и сърдеченъ. Горещо ми стисна ракатa, подаде ми столъ, седна до мене и особено дружелюбно и жизнерадостно започна да ми говори на перфектенъ френски езикъ, безъ да чака да му кажа, защо го посѣщавамъ и какво искамъ да чуя отъ него.

Защо воюва Ромъния.

Погрѣшно е да се смѣта, каза той, че намѣсата на Ромъния въ войната се дължи на нѣкакъвъ русофизмъ или германофобство. Доколкото чувствата на народа сж участвували при опрѣдѣлянето поведението на отечеството ми къмъ войната, трѣбва да се окачествятъ като франкофилски. Влиянието на Франция върху Ромъния датира още отъ прѣди три четвърти вѣкъ. Особено е било то засилено напослѣдъкъ, прѣди намѣсата ни. Покрай всички други способи, турени въ дѣйствие отъ Антантата, за да се спечели Ромъния, не малка роля игра изпращането отъ Франция на цѣла мисия френска аристократия, която бѣше успѣла да се наложи върху всички управляющи сфери у нисъ. Соарета, приеми, развлечения, устроени въ най голѣмъ блѣсъкъ, това силно импресираше нашитѣ хора, особено тѣзи, които управляваха Ромъния. За-

наше нещастие, съдбинитѣ ни се намираха въ тѣзи критически минути въ ржцѣтѣ на най-лекия, най-безразсѣдния и най неспособния румънски политикъ — Братиану. Рѣдки случаи има въ историята, една страна да попадне въ ржцѣтѣ на единъ толкова повърхностенъ и несериозенъ човѣкъ. Сгоренитѣ отъ него грѣшки къмъ отечеството ми сѫ неизкупими Жалкото е, че той искренно вѣрваше, какво води гениална мирова политика. Не така стоеше работата съ неговитѣ сподвижници. Какво друго обвинение може да се хвърли върху Таке Йонеску, освѣнъ че бѣше мизеренъ прѣдседатель. Подкупенъ съ много злато отъ Англия, той бѣше нейниятъ адвокатъ. Всичкия тѣхенъ антуражъ съ ужасна лакомия се пахвърли върху потоцитѣ пари, особено руски, които се сипѣха въ Букурещъ.

Ролята на Кралския домъ

Неудобно е да се говори за кралетѣ, обаче исторически факти могатъ да се кажатъ. Кралъ Фердинандъ, всѣкога лъганъ и подвежданъ отъ Братиану, е билъ твърдѣ отдавна спеченъ за каузата на Антантата. Кралицата, безспорно, бѣше прононсирана привърженица на Англия. Въпрѣки всички мои усилия, рѣшението за намѣса противъ централитѣ сили бѣше твърдо установено Очакваше се само най-подходящия моментъ. Още прѣзъ ноември 1915 г. азъ подадохъ до краля единъ обширенъ писменъ мемоаръ, въ който изтъкнахъ нуждата отъ запазваното на неутралитета и необходимостьта да търсимъ приятелството на България. Резултатътъ бѣше нула. И на 4 августъ 1916 г. биде подписанъ договора за намѣсата въ войната.

Послѣдниятъ короненъ съвѣтъ.

Когато всичко бѣше вече свършено, за една формалность и за да се върши една долна диверсия, биде свиканъ коронния съвѣтъ на 27 августъ. Братиану изложи твърдото рѣшение за намѣсата, очерта най розово военното положение на кралството, пълна лъжа и измама, и ме покани да влѣза въ кабинета. Азъ категорически отказахъ и прѣдварително оплакахъ нещастна Румъния. Запитахъ, какво ще прави България. Братиану съ жеста на Донъ-Кихотъ ми отговори: „Къмъ югъ нѣма да прѣдприемамъ офанзива. България нѣма да ни обяви война — това мога да заявя съ положителность“. Азъ не можахъ да разбера, дали Братиану говори идиотщини или върши гениална политика. Какъ можеше да не прѣдприеме офанзива на югъ, когато цѣлта на намѣсата бѣше да се очисти пътя на Сарай и се смаже България! При това, въ Съвѣта биде съобщено, че армията на Сарай вихренно напрѣдва въ Македония. Запитахъ за руската помощь. Кралятъ ми отговори съ извѣстна афектация, че рускитѣ войски, на брой 48,000 души, сѫ на границата и че само толкова е искала Румъния. А народа лъжеха съ стотици хиляди руски войски (320,000 души), готови да помогнатъ на Румъния.

Поведението на България

На какво се основаваше оптимизма на Братиану по отношение на България? — На една нелѣпость. Братиану чрѣзъ посрѣдството на този некадърникъ Деруси е увѣдомилъ Радославовъ, че Румъния ще вземе България подъ свое покровителство въ конгреса за мира и ще се застжи да и се даде Македония. При това, обѣщалъ да подкрѣпи династията на царь Фердинандъ и да я спаси (?) Сѫщото прѣдложение било направено чрѣзъ румънския пълномощенъ министъръ въ Хага, г. Шарлъ Мителинеску. Кой знае съ какви общи куртоазни фрази е отговорилъ Радославовъ, за да се взематъ тѣ отъ нашия глупавъ Братиану като чиста монѣта. Какъ е допуснилъ той, че този Радославовъ, който е прѣживѣлъ всички перипетии на българската независимость, прѣкаралъ режимитѣ на Каудсбархъ, Стамболовъ и пр., ще спечели съ такива дѣтински прѣдложения. Оттамъ и фаталнитѣ грѣшки, да се остави южния фронтъ твърдѣ малко запазенъ и при най-лошо въоржжение. Държа прѣписа на доклада на нашия началникъ на южната армия, генералъ Асланъ, който рисува крайно плачевното състояние на армията ни въ Тутраканъ. Впрочемъ, и цѣлата ни армия е била съвършенно неподготвена за влизане въ бой.

При тѣзи условия, азъ категорически се противопоставихъ на намѣсата и когато късно се завърнахъ отъ коронния съвѣтъ въ кѫщи, гдѣто ме чакаха безброй политически приятели, азъ седнахъ убитъ на единъ жгълъ и не можахъ да се въздържа да заплача. На слѣднитѣ дни станаха голѣми манифестации прѣдъ кѫщата мѫ, гдѣто всички тѣзи прозорци бидоха до единъ счупени.

Ултиматума на Русия.

За да оправдае поведението си прѣдъ народа и за да се въоржжи съ единъ косъ за всѣка евентуалность, Братиану измисли низката лъжа, че руския министъръ прѣдседатель Щюрмеръ билъ далъ ултиматумъ на Румъния или да се опрѣдѣли, или инакъ ще я прѣгази. Мога да заявя най-категорично, че Русия никога не е дала никакъвъ ултиматумъ на Румъния. Само руския прѣдставитель въ Букурещъ, Поклевски, отъ свое име и безъ мандатъ отъ правителството си е заявилъ на Братиану, че Русия може да се откаже да подържа Румъния въ конгреса за мира, ако не влѣзе въ акция. Това далечъ не значи още ултиматумъ.

Бѫдащето на двѣтѣ съсѣдки.

Азъ съмъ поддържалъ винаги че добрѣ разбранитѣ интереси между България и Румъния диктуватъ тѣсни приятелски връзки помежду имъ. Нѣмаме нищо да дѣлимъ съ васъ и нигдѣ не се срѣщаме като конкуренти. Напротивъ, въ всичко взаимно се допълваме. Единъ тѣсенъ съюзъ помежду ни, ще породи седма велика сила въ Европа. Чрѣзъ построяване на единъ мость върху Дунава и постройката на прѣка линия отъ Дунавъ, прѣзъ Балкана до Порто-Лагосъ, може да привлече цѣлия трафикъ на западна Европа прѣзъ Румъния и България. Ние можемъ да хвърлимъ значителни капитали за създаването въ Порто Лагосъ единъ разкошенъ портъ Голѣмитѣ икономически изгоди сѫ очевидни. Иска се само политическа прѣдвидливость и великодушно третиране на Румъния отъ България. Азъ се надѣвамъ, че това така ще бѫде.

Накрай, дължа да изкажа благодарностьта на румънцитѣ къмъ България за доброто третиране на военнопленницитѣ и интерниранитѣ, както и моето възхищение отъ лоялното държане на вашия прѣдставитель въ Румъния, г. генералъ Тантиловъ, който не жали нищо и прави всичко възможно, за да облекчи положението на румънцитѣ въ окупираннитѣ области.

(изъ в. „Утро“).

Б. Р. Намъ е особено отрадно да констатираме че въ вишитѣ румънски политически срѣди най-послѣ се съзнава нуждата отъ добри приятелски отношения съ България. Ако въ минадото сѫществуваха не веднъжъ само тѫрсания, виновностьта за това пада изключително върху Румъния. Първата грѣшка тя направи въ 1878 година съ отстѫпването отъ становището си по въпросътъ за анексирането на Дадеята и въ замѣна на Бесарабия, българска Добруджа И тогава, както и въ 1916 г., не бѣха послушани трѣзвитѣ гласове на отлични румънски патриоти. Всѣка грѣшка влѣче слѣдъ себе си нова. Въ желанието да се затвърдятъ върху една чужда область, румънитѣ разшириха своитѣ апетити и станаха наши врагове. Въ всички случаи и при всички поводи тѣ сѫ се държали само неприязнено спрѣмо насъ. Върхътъ на тѣхната прѣстжпна дѣйность бѣ 1913 година, въ която тѣ окончателно изкопаха гробъ на своитѣ национални идеали. Българския народъ и сега е готовъ да подаде братската си ржка на румънцитѣ, нъ трѣбва окончателно да се погребатъ всички причини на тѫркания и несъгласия. А първото условие е, да се отрѣкатъ нашатѣ заддунавски съсѣди отъ родната ни Добруджа. Повече отъ ясно е, че ключатъ на добросъсѣдскитѣ и приятелскитѣ отношения между България и Румъния се намира днесъ въ румъниски ржцѣ. Ний, както винаги, сме готови да туримъ смъртенъ кръстъ на споменитѣ за коварство и изневѣра.

ПРѢГЛЕДЪ НА ПРЕСАТА

Въ излизащия въ в. Лозана швейцарски в. „Le Impartiol Waudois“ е помѣстена една хубава статия по „Добруджанския въпросъ“, наистина отъ българинъ, отъ която извличаме слѣдритѣ мисли: Къмъ причинитѣ, които ни даватъ право да искаме възвръщането на Добруджа—причини, основани върху нашитѣ исторически, национални и естествени права—иде да се прибави, значи, и една политическа причина отъ най голѣмо значение: необходмостьта да се осигури бѫдещия миръ противъ домогванията на единъ алченъ съсѣдъ, въ чийто ржцѣ Добруджа е била чисто и просто прѣдлогъ за нови завоевания отсамъ Дунава.

Ако усвоенитѣ днесъ политически принципи бѫдатъ приложени по отношение на Добруджа, нашитѣ праза сѫ достатъчни, за да бѫде възвърната тая земя на майката родина. Но давайки Добруджа на Румъния, Берлинскиятъ конгресъ е ималъ въ съображение само послѣдното обстоятелство. Гледаща съ недовѣрие къмъ България, въ която е виждала бѫдащъ съдѣйникъ на Русия, Европа пожела да я отдѣли отъ империята на царя и даде Добруджа на Румъния. Какъвъ е резултатътъ отъ това? Румъния, станала съюзница на Русия, откри пътя на рускитѣ войски, а България, отстояваща своята независимость, бѣ длъжна да защищава Цариградъ отъ нахлуванията откъмъ сѣверъ. Слѣдователно, единственитъ аргументъ на Европа отъ 1878. г. въ полза на завладѣването Добруджа отъ румънитѣ, пада днесъ, и на неговото мѣсто се издига другъ, по-мощенъ по-реаленъ и по-добрѣ обоснованъ: принципътъ за свободата на плаването по Дунава.

Изъ чужбина.

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

Изявленията на графъ Хертлингъ и фонъ Кюлманъ по прѣговоритѣ за мира.

Науенъ. 24.I Райхъ канцлера графъ фонъ Хертлингъ държа днесъ послѣ обѣдъ въ 3 ч. прѣдъ главния комитетъ на делегатитѣ слѣдната рѣчь:

Господа, когато говорихъ за послѣденъ пътъ прѣдъ Васъ, това бѣ на 3 януари, тъкмо тогава, когато се бѣ случилъ извѣстниятъ Вамъ инцидентъ въ Брестъ-Литовскъ. Дѣйствителностьта потвърди моя оптимизмъ: руската делегация дойде отново въ Брестъ-Литовскъ и прѣговоритѣ се поеха и продължиха. Прѣговоритѣ вървятъ бавно, понеже сѫ отъ извънреденъ труденъ характеръ. Подробнитѣ причини на тия трудности азъ показахъ още миналия пътъ. Нѣкой пътъ, дѣйствително, че изникваше съмнѣние, дали руската делегация желае серизозно мирътъ. Въпрѣки тия съмнѣния, обаче, азъ вѣрвамъ, че съ руската делегация въ скоро врѣме ще дойдемъ до едно споразумѣние. Добрѣ стоятъ прѣговоритѣ ни и съ Украйна. Сѫщо и тукъ има извѣстни трудности, които, обаче, ще бѫдатъ скоро прѣодолени, за да бѫдемъ изправени прѣдъ единъ миръ съ Украйна въ най-скоро врѣме — миръ, който ще бѫде въ интереса на двѣтѣ страни въ политическо, икономическо и всѣко друго отношение.

Срокътъ, който, по прѣдложение на руската делегация, се даде на другитѣ участвующи въ войната страни да се присъединятъ къмъ Брестъ-Литовскитѣ прѣговори, изтече на 4 януари 10 ч, вечерьта. Резултатътъ е, че нѣмаме вече никакви задължения спрѣмо антантата. На прѣдложението не бѣ отгово-

---

С. Чилингировъ

Равна Добруджа

Пътни бѣлѣжки и впечатления. (4)

— Калиакра, какво лошо могатъ да направятъ и най-голѣмитѣ звѣрове на хубостьта. Тѣ ще падатъ прѣдъ насъ, и ние ще ги укротимъ . . .

А морето бие отдолу, подигнало водни езици чакъ до вратата.

— Моятъ Богъ е единъ и азъ нѣмамъ други Богове освѣнъ него . . .

Калиакра! . . .

Тя полетява надолу. Скованитѣ отъ страхъ моми дочуватъ послѣдния й викъ и плѣсъка на нейното тѣло . . .

Да бѫде, както каза тя! . . .

И, сторили кръстъ, една слѣдъ друга отиватъ слѣдъ нея . . .

Калиакра! . . .

Когато поганцитѣ разбили портата на крѣпостьта и надникнали прѣзъ тази пролука, рекли: такава е била волята на Алаха! . . .

Всички надничаме прѣзъ вратата на четиредесетѣхъ дѣвици. Трънки полазватъ по снагитѣ ни. Ние неволно се тегли́мъ назадъ, сковали очи върху хаоса и камъни, като че ли оставени отъ Бога въ помисъль да сътвори другъ свѣтъ. А кой знае — може би, самата стихия ги е пахвърлила въ този красивъ безпорядъкъ, поискала да създаде най-дивния отъ всички паметници, издигани нѣкога върху мжченичеството на единъ животъ или — тържеството на една идея..

А вечерниятъ залѣзъ, отсѣченъ отъ рамкатѣ на приказната врата, багрѣше тия подмоли и струваше ни се, че още стои кръвьта на нещастнитѣ дѣвици. Само отстрани, право къмъ югъ, дѣто слънчевиятъ залѣзъ простираше дълги и леки сѣнки, воднитѣ струи полизваха на горѣ и се връщаха назадъ съ напѣвния стонъ и съ чистия блѣсъкъ на едно прѣстрадание. Жапкитѣ, обърнати въ пѣна, нѣжни като разпилѣнитѣ бухлати облачета на тѣсния отъ тука хоризонтъ, се връщаха назадъ, потрепваха и се топѣха въ тъмната маса, която ги бѣ родила, за да ги погълне отново. А горѣ тамъ се плъзгаха малкитѣ облачета, тичаха къмъ слънцето и изгараха въ собствената си кръвь . . .

Калиакра! . . .

— Тука е гробътъ на св. Никола. Той е покровитель на полуострова. Ако обичате . . . Може да се слѣзе . . .

Ние послѣдвахме старшиятъ, който вече се бѣше спустналъ по източния склонъ на Калиакра и посочваше, отждѣ да минемъ, прострѣлъ ржце нагорѣ, готови да прѣдпазятъ всѣка непрѣдпазлива стѫпка.

На една скална порутина, отъ която се откриваше широка морска гледка, ние видѣхме малка фиридка, покрита съ стъкло, въ която стоеше, може би, отъ година непалено кандило.

По-хубаво мѣсто за гробъ на св. Никола не би могло и да се избере. Може би, само тукъ неговиятъ духъ би билъ въ състояние да обзира день и нощь морската далечина, за да протѣга на врѣме десница върху тия, които иматъ нужда отъ нея въ черните бури на това Черно море. И, кой знае, въ колко нощи прѣломенъ отъ стихиитѣ капитанъ е шепнѣлъ молитви къмъ тоя покровитель на моряцитѣ и, колко пъти, съгрѣлъ срѣдъ най-голѣма безнадежность слабитѣ лучи на фара, е отправялъ къмъ него разбития си корабъ, видѣлъ въ своето спасение пръста на тоя морски покровитель, видѣлъ, може би, и самия него, съ златенъ ореолъ надъ глава и съ протегната надъ морскитѣ бездни ржка?

— Но азъ не виждамъ гробъ . . .

— Сега е развваленъ. А прѣди имаше . . . Азъ го помня добрѣ

— Че кой го развали?

Земетресението на 28 мартъ 1901 год. Тогава цѣлата тази часть падна въ морето. Его — виждате ли.

— Ами казватъ, че гробътъ билъ на турчинъ, който въ една пещера тукъ е спасилъ двѣ царски дъщери отъ една седмоглава лама.

Старшиятъ сви раменѣ, като че искаше да каже: това не може да бѫде, но недвага се овлада и —

рено. Само, обаче, по поводъ на него англійскиятъ министръ Лойдъ Джоржъ и американскиятъ прѣдседатель Уйлсонъ, направиха извѣстнитѣ изявления. Азъ не мога да не призная, че Лойдъ Джоржъ е измѣнилъ твърдѣ много своя тонъ. Той не ругае вече. Но при все това, азъ не сподѣлямъ мнѣнието на нѣкои гласове изъ неутралнитѣ страни, че въ тия си изявления Лойдъ Джоржъ казва, че желае мира. Вѣрното е, че той не иска унищожението на Германия, нито пъкъ нѣкога е желаялъ това; той иска, щото ние да бждемъ виновницитѣ, сждени отъ антантата. Лойдъ Джоржъ се застжпва за Елзасъ и Лотарингия—тая Елзасъ и Лотарингия, за която той не веднажъ вече говори. Той отново описва неправдата, която Германия е сторила на Франция въ 1871 г. по отношение на тая провинция. Обаче, Лойдъ Джоржъ забравя, че тия чисто германски страни, които ни сж отнѣка въ 1819 год., сж просто дезанексирани отъ Германия. Тогава англичанитѣ съвсѣмъ друго яче глѣдаха на това.

Сега ще пристжпимъ, господа, къмъ рѣчьта на Уйлсонъ. И той е намалилъ твърдѣ много своя тонъ. Той сега не говори вече за едно притѣсняване на германския народъ въ неговото автократично правителство и не повтаря нападкитѣ, които по рано отправяше по нашъ адресъ въ не по малко отъ 10 точки Уйлсонъ формулира програмата си за мира. Нѣма да се занимаваме подробно, освѣнъ съ нѣколко отъ тия точки: по първитѣ петь точки азъ констатиранъ, че може да се прѣговаря. Тия точки говорятъ за прѣмахване тайнитѣ международни договори, за свободата на моретата, противъ економическото примѣтствие слѣдъ войната, за намаляване на въоржженията и за колониялния въпросъ — принципи, противъ които ний нѣмаме нищо противъ.

Шестата точка говори за изпразването на руската територия. Понеже Антантата не се съгласи да приеме прѣдложението, направено въ Брѣстъ-Литовскъ на Антантата за едно общо прѣговаряне, то ние трѣбва да забранимъ всѣкаква намѣса отъ страна на послѣдната въ прѣговоритѣ. Тукъ се касае за единъ въпросъ, който може да интересува само Русия и четворния съюзъ. Азъ съмъ напълно убѣденъ, че тоя, както и другитѣ въпроси, съ Русия ще бждатъ благополучно уредени. Седмата точка говори за Белгия. Както и прѣдшественицитѣ ми, така и азъ заявявамъ, че никой пжть въ тая война Германия не е имала анексиопни намѣрения по отношение на Белгия. Белгийскиятъ въпросъ, прочее, принадлежи къмъ групата въпроси, които ще трѣбва да се уредятъ при общитѣ прѣговори за миръ. Осмата точка говори за изпразването на французката територия. Въ тоя моментъ окупираната отъ насъ французка територия е една добра гаранция въ нашитѣ ржцѣ. И тукъ, обаче, трѣбва да заява, че насилственото присъединение на тая французка територия не съставлява часть отъ официялната германска политика. Едноврѣменно азъ съмъ длъженъ да заява че Германия по никой начинъ и въ никой случай нѣма да се съгласи да повърне Елзасъ и Лотарингия на Франция. (Бурни аплодисменти). Деветата, десетата и единадесетата точки говорятъ за италиянската граница, въпросътъ за народноститѣ въ Австро-Унгарската монархия и за Балканскитѣ държави. Отговорътъ на тия въпроси прѣдоставямъ на австрийския министръ на външнитѣ работи. 12-та точка говори за Турция. Сжщо и по тоя въпросъ не желая да прѣдваря турскитѣ дипломати. Но независимостьта на Турция, осигоряването на столицата и Дарданелитѣ сж жизнени въпроси за Германия. 13-а точка разправя за Полша. Трѣбва да признаемъ, че Антантата никой пжть не се е интересувала за тоя народъ и че Германия и Австро-Унгария сж, които дадоха независимость на тая страна. Трѣбва слѣдователно да се остави на Германия и Австро-Унгария урежданото на полския въпросъ. 14-та точка говори за съюза на народитѣ, противъ който впрочемъ ние никога не сме имали нѣщо.

Господа, Вие сте запознати съ рѣчьта на Уйлсона и Лойдъ Джоржъ. Азъ трѣбва да повторя това, което казахъ въ началото на рѣчьта си: ние трѣбва да се попитаме, дали въ тия рѣчи се забѣлѣзва единъ сериозенъ изразъ на воля за миръ. Тѣ съдържатъ, наистина, нѣкои приемливи принципи за единъ общъ свѣтовенъ миръ, но кждѣто се говори за насъ и съюзницитѣ, тамъ не се забѣлѣзва никакво желание за едно споразумѣние. Нашитѣ противници не искатъ да унищожатъ Германия, но гледатъ жадно къмъ части отъ нейната и тия на съюзницитѣ ѝ територии. Освѣнъ това въ готовностьта ни за миръ тѣ прозиратъ единъ признакъ на слабость отъ наша страна. Нека знаятъ тѣ, че нашето военно положение никога не е било тъй добро, както е сега. Ако, проче, водителитѣ на непрятелскитѣ страни дѣйствително искатъ миръ, то нека съобщатъ своитѣ прѣдложения, бидейки сигурни, че ние ще ги разгледаме най-сериозно, тъй като нашата единственна цѣль е да се възстанови, колкото е възможно по-скоро, единъ общъ траенъ миръ. Такъвъ единъ общъ миръ е възможенъ само тогава, когато той осигурява неприкосновенностьта на Германия и жизненитѣ интереси за нейния народъ. Германскиятъ народъ по единъ безпримѣренъ начинъ понася тежкитѣ незгоди на войната. Такъвъ народъ не може да загине. Богъ е съ насъ и той всѣкога ще бжде съ насъ.

Науенъ. Политическитѣ дебати въ парламентарния главенъ комитетъ продължиха и въ петъкъ. Тоя день говори държавния секретарь фонъ Кюлманъ. Той обрисува на кратко историята на Брестъ-Литовскитѣ прѣговори които раздѣли на двѣ фази. Къмъ първата фаза той свѣде усилията на Русия за единъ общъ детокритически миръ. Правителството на Ленина, каза Кюлманъ, направи най-възможнитѣ концеси на бившитѣ руски съюзници, само и само да ги склони къмъ една обща мирна конференция, като сжщеврѣменно ги прѣдупрѣди, че, ако не сторятъ това, то ще бжде принудено да започне сепаративни прѣговори за миръ съ непрятеля, ако послѣдния разбира се възприеме принципитѣ, върху които то — руското правителство — би се съгласило само да прѣговаря. И понеже ние бѣхме единствени, които възприехме основата, върху която руското правителство се съгласява да прѣговаря прѣговоритѣ между Русия и Централнитѣ сили започнаха. Нѣкои искатъ да наблѣгатъ, че въ Брестъ-Литовскитѣ прѣговори ние не сме се държали като побѣдители и че сме позволили на рускитѣ делегати да говорятъ по извѣстни въпроси съ единъ надменъ тонъ. Мога да опровѣргая това. Какъвто и ходъ да взематъ прѣговоритѣ, ние нѣма да се отклоняваме отъ принципитѣ, върху които сме се съгласили да прѣговаряме съ Русия — принципи на които ние ще останемъ до край вѣрни. Сега най важния въпросъ, който се разглежда въ Брестъ-Литовската конфененция, е въпроса за изпразването на заетитѣ отъ насъ руски територии.

Въ втората фаза азъ свѣждамъ врѣмето слѣдъ възобновяването на прѣговоритѣ, които, както е извѣстно, бѣха прѣкъснати за 10 дена, за да се даде възможность на рускитѣ бивши съюзници да се присъединятъ къмъ тия прѣговори, та да се почне една обща конференция за миръ. Онова, което ми направи впечатление въ тая фаза е, че до като въ първата такава руската делегация, начело на нейния пръвъ делегатъ Иофе, се държеше спрѣмо насъ извънредно дружелюбно, като вземаше участие въ всички наши неофициални свиждания, въ втората фаза, когато начело на делегацията застана комисаря Троцки, поведението на рускитѣ делегати спрѣмо насъ стана едно отъ най официалнитѣ. Послѣднитѣ отбѣгваха неофициалнитѣ съ насъ срѣщи, по цѣлъ день сѣдеха затворени въ своитѣ кабинети и влязаха въ съприкосновение съ насъ само тогава, когато вземаха участие въ мирнитѣ прѣговори.

Нашитѣ непрятели се опитаха, и по отношение на новото руско правителство, да пустнатъ въ ходъ своитѣ интриги, да осуетятъ, или поне отложатъ сключването на мира между Русия и централния съюзъ, вмѣсто да се вразумятъ и се присъединятъ къмъ тия прѣговори. Обаче, тия интриги не намѣриха отзвукъ въ правителството, на Ленина, което смѣта мира за негова първа и най-важна задача.

Прѣговоритѣ, както ви е извѣсно, се прѣустановиха до 29-й того, тъй като поради шумнитѣ събития, които се развиватъ въ Петроградъ, стана нуждно заминаването на първия руски делегатъ г-нъ Троцки. Въ началото, прочие, на идната седмица ние ще се събѣремъ отново въ Брестъ-Литовскъ, за да продължимъ прѣговоритѣ.

Положението въ Русия.

Стокхолмъ. Споредъ пристигналатѣ тукъ вѣстници, Русия, макаръ и да е признала независимостьта на Финландия, не иска още да изостави своето господство тамъ. Въ Финландия имало още около 60—100,000 войници. „Извѣстия“ обнародва една телеграма на народния комисаръ Подвойски, който заповѣдва да се пазятъ строго отъ руски войски всички желѣзопжтни линии въ Финландия; всички гари били сжщо заети отъ руски войски. Споредъ едно съобщение отъ Хапаранда, Екатеринославъ билъ завзетъ отъ болшевишкитѣ войски слѣдъ ожесточенъ бой.

Берлинъ. Споредъ вѣстницитѣ, се завинятъ прѣдседатель на руската делегация за мира съобщилъ, че правителството на работническитѣ и войнишкитѣ съвѣти въ Харковъ изпратило двама пълномощници, които да участвуватъ въ прѣговоритѣ за миръ въ Брѣстъ-Литовскъ и че руската делегация е приела тѣзи двама пълномощници, като свои членове. Отъ документитѣ по този въпросъ се вижда, че Харковското правителство отказва на главния секретариятъ и на централната Рада правото да прѣговоря само буржоазната класа. Харковското правителство, като

— Пещеря, казахте? Тука има нѣколко пещери. Ако обичате?

Слѣдъ нѣколко прѣдпазливи стжпки ние излѣзохме на най-прѣдната часть на носа, покрита съ гъста и сочна трѣва, по която припкаха нѣколко сити вече агнета. Надъ насъ остана върха на скалата, а подъ насъ все сжщото море . . .

— Цвѣтя отъ Калиакра!... извика подполковникътъ.

На юго западния наклонъ — цѣла градина отъ великденчета, сини гергьовчета, закъснѣли минзухари и сремежливи теменужки, скрити подъ израстналатѣ тукъ тамъ шубрѣчки.

Може би не толкова отъ любовь къмъ цвѣтята, колкото отъ желание да се отнесе нѣщо за споменъ отъ Калиакра всѣки отъ насъ се наведе да си набере китка, като пристжпваше бавно и прѣдпазливо къмъ пещерята.

Скоро ние бѣхме до нея

— Тази е най голѣмата пещеря тукъ. Другитѣ сж по малки, обясни старшиятъ.

И, дѣйствително, въ нея спокойно би се разположилъ цѣлъ взводъ войници.

— Имате ли я прѣдъ видъ при особенитѣ случаи, които...

Старшиятъ, разбралъ въпроса на полковника, отсѣчено отвърна:

— О, да. Тя вече еднажъ...

Но менъ малко ме интересуваше въ този мигъ, за какво други би могло да се използува тя, освѣнъ за денонощно стъерцание на морето.

Струваше ми се, че не би имало по голѣмо блаженство отъ туй да седнешъ до нея или излегнатъ въ дебелия губеръ на зеленината отпрѣдъ да обвѣсишъ глава надолѣ и да гледашъ веселата игра на тюленитѣ.

— Има ли ги тука много?...

— Много...

— Войникътъ, сѣкашъ недоволенъ отъ лаконичния отговоръ на своето прѣмо начальство, поиска да обясни, колко много сж тѣ и, какъ е приятно човѣку да се унесе подиръ тѣхната игра, но прѣкъсна, стрѣлнатъ съ очи отъ старшиятъ. Но тъй като много му се искаше да разправи, колко хубаво е всичко туй, той се доближи тихо до мене, едничкото цивилно лице, и започна своя увлѣкателенъ разказъ, често прѣкъсванъ съ възхищението:

— Ахъ, да знаете, колко интересно е и туй!

Млади войниче! да знаехъ не само азъ, но да знаехме и всички ние, колко по хубава, и по красива, и по-богата и по-непагледна е истинската България отъ тази, която виждаме прѣзъ малкитѣ прозорци на нашитѣ въздушни кацурки!

Пжтоката ни изведе при фара. Още нѣколко мига къмъ морската ширь, вече потънала въ сѣнкитѣ на лекитѣ си вълни, върху чиято гребени намѣсти слънцето още сипѣше своя златенъ прахъ; още нѣколко дълбоки вдъха отъ свѣжъ въздухъ и ние се опитихме къмъ автомобила.

Старшиятъ не забрави да ни поразкаже и за старата крѣпость, чиито каменни стѣни, връстници на вѣковетѣ, тихо мълчѣха въ настжпилата вечерна прохлада повѣстьта на своето велико и страшно минало. Богатството на краля Лизимахоса ли сж пазели тѣ, опора ли сж били на мятежника Виталианусъ или замъкъ на Добротича, все едно. Сега отъ тѣхъ стърчатъ само порутени останки, обрасли съ мъхъ и обитавани отъ змии и гущери. А между тѣхъ зѣятъ гърлата на нѣколко бездонни хладенци, прѣпрѣчени съ дървени огради отъ прѣдпазливитѣ войници.

Ромѣнското владичество и тукъ оставило своитѣ слѣди на разрушение. Гости въ тоя хубавъ кжтъ, въпрѣки мечтитѣ на краля имъ да си построи дворецъ, тѣхнитѣ археолози заблагоразсждили своеврѣменно да прибератъ всичко по цѣнно, което вѣковетѣ не бѣха сполучили да унищожатъ. Но нищо не говори толкова много за тѣхното разрушително дѣло, колкото порутената стѣна при главната порта, отъ горната часть на която сж извадили твърдѣ рѣдкия релефъ на конникъ...

— За споменъ!... подполковникътъ ми подава своята китка.

Азъ му отвръщамъ съ молта.

Автомобилътъ запухтѣ...

Калиакра!

(Слѣдва)

клонъ отъ правителството на болшевиките, желае да се сближи съ Петроградското правителство, което, като централна власть за цѣла Русия, заедно съ него, да образува отъ старата царска империя една федеративна република. Не се знае още, какво поведение ще държи Киевското правителство по този въпросъ.

Хинденбургъ и Лудендорфъ на докладъ прѣдъ Кайзера. Берлинъ. Официална. Генералъ фелдмаршалъ фонъ Хинденбургъ и генералъ Лудендорфъ пристигнаха тази сутринь тукъ, за да се явятъ на воененъ докладъ прѣдъ Императора.

Короненъ съвѣтъ въ Лондонъ. Лондонъ „Морнингъ Постъ“ съобщава: Английския министерски съвѣтъ имаше извънреденъ короненъ съвѣтъ, за да вземе рѣшение по неприятнитѣ случки въ Петроградъ, прѣзъ врѣме на които пострадаха и английски поданици.

Вълненията въ Австрия утихватъ. Прага. Слѣдъ 24 часова стачка, тая зарань всички заведения започнаха работата си.

Виена. Кореспондентъ бюро съобщава, че стачката на виенскитѣ работници е окончателно прѣкратена. Сѫщо и отъ провинцията идатъ съобщения, че на всѣкждѣ по-голямата часть отъ работницитѣ започнаха работата си.

Фелдмаршалъ Хьоверъ починалъ. Виена. Фелдмаршалъ Лейтенантъ Францъ Фонъ Хьоверъ умрѣ внезапно.

Добруджанска вечеря въ София.

Отъ София ни телеграфиратъ: Сѫщи 24 януари т.г., се състоя въ една отъ залитѣ на военния клубъ добруджанска вечеря, дадена отъ добруджанската организация въ София на добруджанскитѣ делегати на първия добруджански народенъ съборъ, дошли въ столицата да поднесатъ на Негово Величество и министръ прѣдседателя мемоара на събора. За лишенъ пѫть се установи тѣсното единение, което сѫществува между емигририлитѣ отъ Добруджа българи. Пъленъ отъ значение обаче бѣше факта, че наредъ съ прѣдседателя на централния добруджански народенъ съвѣтъ д-ръ Ив. Огняновъ сѣдѣха и прѣдставителитѣ на Македония и Поморавско г-нъ Генералъ-майоръ Протогеровъ и г-нъ Дацовъ. На тази интимна вечеря прѣдставителитѣ на тритѣ български области, които бѣха откѫснати на берлинския конгресъ отъ общото имъ отечество Добруджа, Македония и Поморавия, дадоха изразъ на онія чувства на единение, които вълнуватъ цѣлия български народъ въ неговата обединителна борба. Въ рѣчитѣ, които се произнесоха отъ трината прѣдставители на освободенитѣ съ българска кръвь поробени области, ясно и категорично се потвърди мисъльта, че борбитѣ, които сега се водятъ въ тѣзи страни, не сѫ нищо друго, освѣнъ продължение на онази борба за свобода на българския народъ, която се започна въ тѣсната килия на отецъ Паисия, разрази се въ възстаническитѣ движения изъ разнитѣ области на поробена България, прѣминна своя критически периодъ въ 1913 год. и днесъ се намира въ своя послѣденъ фазисъ, когато цѣлия български народъ напрѣга своитѣ послѣдни усилия да осѫществи своето пълно национално обединение въ своитѣ естествени граници. Присѫтствието между добруджанскитѣ делегати и на мюфтията отъ тулчанския окрѫгъ Салимъ Хасанъ кадия, прѣдставитель на турското население въ Добруджа, което въ стрѣмлението си да се освободи отъ румънското иго е застанало рамо до рамо съ българското население, е лишно доказателство, че кървавия румънски режимъ бѣ еднакво непоносимъ за всички народности. Първата наздравица бѣше дигната за Негово Величество отъ доаена на колонията г-нъ генералъ Диковъ, втората наздравица отъ прѣдседателя на организацията на добруджанскитѣ емигранти д-ръ Тодоровъ за здравето на гоститѣ. Г-нъ Лазаровъ дигна чаша за величието на българския народъ, който единственъ въ тази война се бори за своето обединение. На тостоветѣ пръвъ отговори прѣдседателя на добруджанския народенъ съвѣтъ д-ръ Огняновъ Въ кратка рѣчь, слѣдъ като благодари на членоветѣ на добруджанската колония въ София за отличния приемъ, който се направи на делегатитѣ на събора, наблѣгна на обстоятелството, че движението на добруджанскитѣ българи за затвърдяване на свободата въ Добруджа е само часть отъ общото движение на българския народъ за национално обединение. Слѣдъ него взема думата генералъ Протогеровъ, който, съ своя енергиченъ и авторитетенъ езикъ, даде ясна прѣдстава на онази връзка на чувства и мисли на току що освободенитѣ области съ свободна България, които ясно обрисуватъ общото обединително движение. Трети по редъ отъ гоститѣ говори прѣдседателя на поморавския комитетъ г-нъ Дацовъ, който даде изразъ на желанията за свобода и обединение съ общото си отечество, които вълнуватъ поморавци, Говориха и г-да Борисъ Вазовъ и Кръстю Станчевъ които подкрѣпиха, отъ името на народното прѣдставителство и пресата, исканията на добруджанци за обединение. И двамата господа дадоха да се почувствува още по-силно, че дѣлото за свободата на поробенитѣ български области е дѣло на българския народъ, и народното прѣдставителство, и българското правителство, и нашата млада журналистика съ общи усилия трѣбва да водятъ борбата за общото обединение на българския народъ. Силно впечатление направи на присѫтствующитѣ послѣдната рѣчь, държана отъ Башкьойския делегатъ Кралю Костовъ, който съ една умилена прѣмота даде пъленъ изразъ на онія чувства, които вълнуватъ днесъ добруджанския селянинъ.

Вечерята направи отлично впечатление на всички.

Хроника

Календарь „Свободна Добруджа“. Излѣзе отъ печатъ стѣнния календарь „Свободна Добруджа“ за 1918 г, издание на Народо спомагателния фондъ „Добруджа“, изработенъ художествено, съ ликоветѣ на Негово Величество царя, Царь Аспарухъ и Ст, Караджата, съ карта на Добруджа и паметнитѣ дати за свободата на Добруджа. Цѣна 80 ст.

Доставя се отъ „Народо-спомагателния фондъ „Добруджа“, ул. Гурко № 16 телеф. 368 и дружество Куриеръ, София. Намира се за проданъ въ всички вѣстникарски настоятели. Въ Бабадагъ — при книжния складъ на фондъ „Добруджа“.

Молебенъ. Вчера, по случай рождения денъ на германския императоръ се отслужи молебенъ въ градската градина, въ присѫтствието на германскитѣ и българскитѣ военни власти и гражданството

Обезщение по градобитниката. Централния кооперативна банка е изплатила вече всички обезщетения по застраховкитѣ отъ гранушкитѣ, които възлизаха на 1 милионъ лева.

Доставка на земледѣлски уреди. Българската земледѣлска банка е доставила нѣколко вагона плугове, триори и брани отъ различни системи. Тѣ сѫ вече пристигнали и наскоро ще бѫдатъ изпратени до клоноветѣ на банката за раздаване на земледѣлското население.

Балансъ на Б. Н. Банка. На 22 изтеклия м. декемврв Б. Н. Банка имала слѣдния балансъ — активъ — пасивъ 2,650,115,387 70 лева; злато въ ефективъ 62,923000 лева, сребро — 16,906,000 лв, чужди портфеилъ 1,207,817,780 или всичко 1,304,178,000 лв,. срѣщу който токъ сѫ били пуснати въ обръщение банкноти съ 1,473,178,000 лв. Дългътъ на държавата къмъ банката е възлизалъ на 424,783,388 лева.

Постѫпване въ военното сиропиталище. При подаване заявления отъ гражданитѣ за военния приютъ за сираци отъ войната за приемане дѣца, трѣбва заявленията да се придружаватъ съ кръщелно свидѣтелство за дѣтето и удостовѣрение за сѣмейното и материялно положение на сѣмейството, а заявлението да се подава до началника на военния приютъ за сираци отъ войната, ул. Лавеле, 34.

Пенсионниятъ фондъ. Къмъ края на 1917 г. фондътъ по гражданскитѣ пенсии е достигналъ на около 42 милиона лева, а този за военнитѣ пенсии — 12 милиона лева.

Нововъведение въ счетоводството. Одръжкитѣ на чиновницитѣ за държавни данъци ще се внасятъ въ началото на полугодие, а не всѣкимѣсечно.

Курсъ на В. Н. Банка. В. Н. Банка продава чекъ въ Буда Пеща и Виена, корона 80 50; Берлинъ — марки 124·50; Турция, лири 27·70; Швейцария, франка 156 и Холандия, — флорини 290.

Курсътъ на цѣнниятѣ книжа. Българскитѣ цѣнни книжа на 16 того на женевската борса сѫ котирани: облигациитѣ отъ заема 1904 г. по 300 шв фр.

ПОСЛѢДЕНЪ ЧАСЪ

Съобщаватъ ни отъ Браила. На 25 того не бѣ прѣдадена, споредъ както бѣ уговорено, първата група отвлѣчени въ Молдова добруджанци. Румънскитѣ власти поискаха телеграфически извинение, че, поради развилитѣ се вътрѣшни събития, не сѫ могла да устоятъ на задължението си и сѫ съобщили, че на 5 февруари ще бѫдатъ прѣдадени първитѣ 781 отвлѣчени изъ Силистренско, отъ селата Кочина, Алфатларъ, Хайдемиръ и нѣколко души отъ гр. Силистра. Освободенитѣ ще пазатъ 21 дневна карантина въ гр. Мачинъ, слѣдъ което ще бѫдатъ изпратени по роднитѣ си мѣста.

Стокхолмъ. Споредъ едно извѣстие отъ Хапаранда, социалиститѣ-революционери рѣшили да не признаватъ учредителното събрание за разтурено и да държатъ на 23 януари ново засѣдание. Специалниятъ кореспондентъ на „Стокхолмсъ Тиднингенъ„ съобщава отъ Хелзингфорсъ, че споредъ непотвърдени слухове, тритѣ гвардейски полка: Преображенски, Исмайловски и Волински се обявили за учредителното събрание и започнали борба противъ болшевикитѣ. Червената гвардия обкрѫжи главната квартира на социалъ-революционнитѣ партийни групи. Убийството на Шингарева и Кокошкина прѣдизвикало голѣмо възбуждение. Въ Петроградъ се изпращали войскови подкрѣпления.

Библиотека „Добруджа“

издава фондъ „Добруджа“ — организация за национална култура и взаимна помощь

Излѣзоха отъ печатъ и се пръстнаха въ продажба слѣднитѣ книги:

№ 1. Историческитѣ права на България върху Добруджа
отъ Миланъ Г. Марковъ. Цѣна 2 лева.

№ 2. Добруджа и нашето възраждане
(културно исторически издирвания)
отъ С. Чилингировъ. Цѣна 5 лева

№ 3. Кюстенджанското пристанище
отъ Д ръ Ив. Пенаковъ. Цѣна 1,50 лева

Подъ печатъ и скоро ще бѫде пусната въ продажба:

№ 4. Етнографията на Добруджа
отъ професоръ Романски

Всички поръчки да се испращатъ до Библиотека Добруджа ул. Гурко № 16 и дружество Куриеръ — София.

На книжари 25 % отстѫпъ.

Добруджанци могатъ да искатъ сѫщитѣ номера отъ книжарницата на фонда въ Бабадагъ.

Продажба на газожена мѣлница.

Моторната газожена мѣлница находяща се 30 километра отъ Варна и 20 отъ гр. Добричъ, на шосето Варна—Добричъ, при селото Кую-джукъ, продава се низносна цѣна, заедно съ всичкитѣ около мѣлницата постройки и около 70 декара доброкачествени ниви.

Желающитѣ да купятъ тови имотъ да се отесатъ за споразумение до Банка „Прогресъ“ въ Варна.

гр. Варна, 4 Януар. 1918 г.

3—6 Отъ Банката.

ВѢСТНИКАРСКАТА АГЕНЦИЯ

КУРИЕРЪ

НА

ХРИСТО В. КАЛОЯНОВЪ — ДИМОТИКА.

Приема обявления, реклами годежни и свадбени извѣстия, скърбни вѣсти, панахиди, благодарности и други подобни за в. „Добруджа“.

Записва абонати за в. „Добруджа“.

Издание на фонда „ДОБРУДЖА“ Печатница на фонда „Добруджа — Бабадагъ Директоръ Драгомиръ Пачовъ.